

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

П'ЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

СНІГОВІЯ НА ПІВНІЧНОМУ СХОДІ ПРИЧИНОЮ НАГЛОГО ХОЛОДУ

У вівторок 1 жовтня налетіла сніговія з Канади на північно-східну смугу Злучених Держав, внаслідок чого прийшов несподіваний холод далеко на південь, навіть нижче міста Нью Йорку. Сніг, грубий на одну стопу покрив північну частину стеїту Нью Йорку, а легше падав у Рачестер і сусідніх містах. На заході сягнула сніговія границі стеїту Пенсильвенія, а на сході дійшла до стеїтів Вермонт і Нью Гемшир. Бура поломила декуди дерева й телефонічні стовпи, а головної шкоди наробила в хліборобських зборах, які ще осталися на полі. В кількох містах позамикано школи, бо не було часу отопити будинків. У місті Нью Йорку снігу не було, але температура впала до 45 ступнів Фаренгайта.

НАВІТЬ КОРАБЕЛЬНІ КАПІТАНИ МУСЯТЬ СТРАЙКУВАТИ.

Мабуть перший раз в історії американського мореплавства капітани кораблів вийшли на страйк і то не на підставі пляну, а з наказу юнії машиністів і офіцерів, які розпочали загальний страйк у вівторок 1 жовтня. Страйк викликало, тому, що в часі попереднього загального морського страйку наладнано лише платню простих моряків, а занедбано підвищити платню офіцерам, як на покладах так і в машинних переділах. Тепер вони зажадали підвищити платню на 35%. Перед у страйку веде юнія приналежна до Американської Федерації Праці. Страйк обняв усі корабельні лінії на Сході.

Американська Федерація Праці підтримує теж ліній учителів до підвищити платню, а президент АФП. Вільям Грін заповів, що підтримає учителів, доки вони не дістануть пристойної платні. — У Голлівуд прийшло до заворушень у страйку юнії А.Ф.П. проти сьмох провідних фільмових підприємств. У страйку беруть участь ветерани, які стали до праці фільмових студіях. У страйку йде не про заплату, а про те, хто має право працювати у підприємстві Метро Голдвін Мейер, бо дві юнії ведуть спір за приділ праці. Поліція хотіла зломити пікетову лінію, щоб перепустити робітників з іншої групи, однак серед того прийшло до сутичок, у яких ранено 37 людей, а заарештовано 13.

ЛЕГІОН ПАРАДУЄ У САН ФРАНСИСКО.

40,000 ветеранів взяли участь у параді Американського Легіону, улашденні з нагоди конвенції у Сан Франсіско. Похід вулицями тривав від 9 год. ранку до 5 вечору у вівторок 1 жовтня.

ПРЕЗИДЕНТ ПРИГАДУЄ ЗА ДОПОМОГУ ДЛЯ Ю.С.О.

З білого Дому по радіо звернувся президент Труман до цілої нації зі зазивом за датки й жертви з нагоди двох кампаній, а це "War Chest" і Юнайтед Сервіс Організейшенс (Ю.С.О.). Він звернув увагу на це, що наші вояки постійно находяться на службі заворем і треба подбати про їх здоров'я та розривку вчасі виаздоровлення по шпитаях і в вояцких клубах. "Ці потреби будуть тривати так довго, доки ми не викінчимо розпочатого діла" твердив президент..

УДАВАНИЙ НАПАД МАРИНАРІВ НА АТЛАНТИК СІТІ.

У Найближчу п'ятницю пополудні 150 американських маринарів відбудуть вправи зі здобуттям з моря славного приморського ресорту в стеїті Нью Джерзі, міста Атлантік Сіті. Вони мають виконати вісім випадів в повній военній лінії з двох кораблів нищителів, що стоять у віддалі півтори милі. Випади відбудуться серед звичайної з такої нагоди висилки літаків з повітря і підводних бомб з моря.

ХОЧУТЬ ЗАВЕСТИ АМЕРИКАНСЬКУ СИСТЕМУ ШПИГУНСТВА.

Перший раз в історії Америки появилось в конгресі домагання, щоб ввести в мирні часи американську систему шпигунства в чужих краях. Головним завданням шпигунської служби булоб збереження атомової тайни й нових тайних воєнних винаходів. Відповідні пляни для такої служби опрацювала вже військова комісія палати репрезентантів. Вістка про підготову пляну викликала здивування в департаменті війни і флоту, бо досі така служба належала до цих департаментів.

Уряд у Вашингтоні просліджує донесення, що передвоєнний Німецько-Американський Бунд співпрацював із Ку-Клак-Кленом. Департамент справедливості твердить, що має докази на те, що співпраця між цими двома організаціями йшла впродовж чотирьох літ.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,
чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарітку, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі“?

Перелетіли літаком з Австралії до міста Колумбос без перестанку

Новий рекорд у летунстві осягнули чотири летуни на бомбері американської флоти, коли перелетіли без перестанку 11,327 миль у 55 годинах і 15 мінутах. І ни вилетіли із найдаліше віддаленого міста Перт у західній Австралії літаком з назвою Трукюлент Тортл в год. 5.10 за східним часом у неділю 29 вересня, летіли пересічно по 200 миль на годину й прилетіли до міста Колумбос, у стеїті Огайо, в год. 12.25 попол. у вівторок 1 жовтня. Командантом літака був Тамес Д. Дейвіс. Цей полет вказує, що можна без перестанку облетіти половину земського глобу, отже можна теж і завезти атомову бомбу д. кожного краю, безогляду на його величину.

ВІЯСНЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО СТАНОВИЩА В СПРАВІ ТУРЕЧЧИНИ.

На пресовій конференції урядуючий секретар стеїту Дін Ачесон виявив, що у домаганні Советів, поставленим до Туреччини в справі оборони Дарданелів, Америка має важний інтерес тому, бо в цьому домаганні йде про світовий мир. Ачесон ще раз ствердив, що Туреччина не відносилася до Америки в справі допомоги в наладнанні відносин зі „Советами, лише Америка сама оприлюднила свій погляд в цій справі.

КОРДЕЛ ГОЛ ВИДАВ ЗАЗИВ У СПРАВІ МИРА И ЗАХВОРІВ.

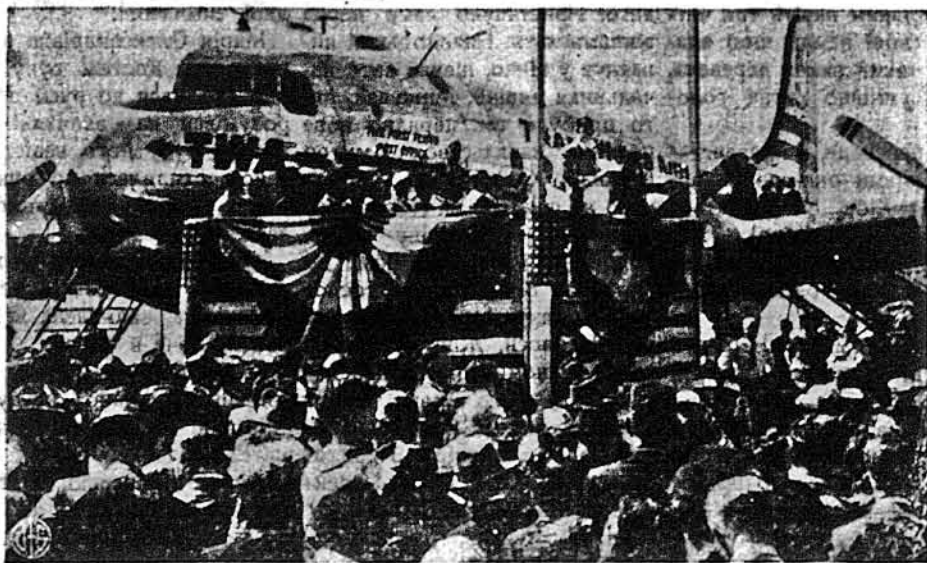
З нагоди 75-літньої річниці народин бувший секретар стеїту Кордел Гол оприлюднив зазив до світа в справі мира, а опісля дістав легкий удар серця. У зазиві Гол ствердив, що на час його 12-літнього урядування припав найбільший розріст Злучених Державу світовій політиці, а з цим прийшла й відповідальність Америки за провід у світі і за втримання мира, свободи й поступу.

Москва обвинувачує Америку в підготовці атомової війни

„Нью Таймс“, московський орган для міжнародних справ, надрукував статтю якогось Рубінштайна, в якій гостро критикується Америка за її атомову політику та обвинувачується, що вона підготовляє атомову війну. Газета твердить, що Америка витрачає астрономічні суми на розвиток атомової зброї, насамперед атомових ракет, натомість завжди винаходить якусь причину, щоб не робити дослідів для використання атомової енергії для мирних цілей. Дослідн з атомовою бомбою в Грошіма, Нагасакі і Бікні, Америка — твердиться в статті — окутала цілим рядом тенденційно фалшивих інформацій для замилення інших. Автор говорить, що ціла атомова політика „американської реакції“ є звернена проти Советського Союзу, але советський народ — твердить автор — має досить моральної і матеріальної сили, щоб не дати себе залякати та не відступити з першої лінії боротьби за „справедливий і тривкий мир“. Вкінці автор твердить, що „демократична закордонна політика“ Советського Союзу „одобрена одноголосно советським народом“, чого не можна сказати про Злучені Держави Америки.

ПІСЛЯ ПРИСУДУ НА ВОЄННИХ ЗЛОЧИНЦІВ В НІРНБЕРГУ.

Судовий присуд на керівників наїстської Німеччини, суджених в Нїрнбергу за воєнні злочини, є без сумніву найважливішою міжнародно-політичною подією останніх днів. Преса, крім точних звідомлень зі судової салі, докладних інформацій про засуджених та їх реакції на присуд, віддає теж багато місця політичному значенні цієї події. В коментарях підкреслюється, що присуд був не тільки заслуженою карою за злочини проти мира і проти людства, але він теж матиме велике значення на майбутнє та буде великим вкладом в загальне намагання зберегти світовий мир. Знаючи, що їх особисто дожидає, поодинокі державні мужи не будуть надто легководушні в провокації війни. З Нїрнбергу повідомляють, що тільки військові генерали та адмірали виказали релятивну гідність та рівновагу у вислухданні вироку, натомісь політики були до краю зхвилювані, хоча намагалися це скривати. Адмірал Релер, вислухавши вирок, поздоровив трибунал по військовому. Політики переважно закривали лице руками. Советський представник в Трибуналі протівився звільненні трьох підсудних та домагався карі смерті для всіх. Американський, британський та французький судді були менш-більш однозгідні. Звільнених підсудних будуть ще правдоподібно судити самі німці на підставі законів про т. зв. денацифікацію. Видачі одного з них, фон Папена, зажадала ще Австрія. Звільнений б. директор німецького державного банку Шхат, якого советський представник назвав „шпіндлером“, заявив представникам преси, що по його думці в Німеччині не має зараз ані закону, ані порядку. Пресові спостерігачі вважають, що Контрольна Комісія в Нїрнбергу, до якої засуджені мають право робити відклик від вироку, могла б поробити ще деякі зміни, як напр. в дорозі ласки визначити засудженим військовикам смерть через розстріл, а не через повішення. Кандидатом на есентуальне помилування, якщо таке взагалі було б, вважається маршала Йодля, що підписав безумовну капітуляцію Німеччини.



ЛІТАЮЧИЙ ПОШТОВИЙ УРЯД.—Ця картина представляє церемонію, яка є дуже оригінальною. На плятформі, збудованій біля літака на летунському полі в Вашингтоні, бачимо генерального постмайстра (директора), Роберта Генегана, як от-творює „літаючий поштовий уряд“, що міститися у цьому літаку. Це є новий спосіб приспішування летунської пошти.

НЕМА ЗГОДИ НА МИРОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ В ПАРИЖІ

Після деяких компромісів між Советським Союзом і західними державами в справі Триєсту та інших проєктів мирових договорів, на Конференції в Парижі виринули знова розбіжності, які призвели до повільності в нарадах. В справі Триєсту американський представник сенатор Конелі видвинув деякі нові пропозиції, в наслідок чого советський представник Вишинський виступив з обвинуваченням, що Америка всіляко намагається „нарушувати“ рішення ради міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг. Дальшими справами на порядку нарад були чесько-мадярський кордон та деякі советські домагання в економічній комісії до проєктів договорів з Балканськими країнами. Політична і територіальна комісія відкинула більшістю 8 голосів проти двох і при трьох здержаних грецький план щодо зміни грецько-болгарського кордону.

ПАЛЕСТИНА — „ДРУГА ІРЛАНДІЯ“.

На Лондонську конференцію в справі Палестини приїхали два представники офіційної Жидівської Агенції і в найближчих днях мають відбутися дальші наради в справі остаточного наладнання арабсько-жидівських непорозумін в Палестині та надання цій країні відповідної державної форми. Тимчасом з арабських джерел з Єрусалиму повідомляють, що єрусалимський Великий Муфті створив в Александрії в Єгипті провізоричний „уряд“ та підготовляєтьс до перебрання влади в Палестині. Заінтересовані в палестинській проблемі американські кола заявляють, що Палестина своїми постійними заворушеннями перетворюється в „другу Ірландію“ під політичним та психолігічним оглядом.

ІРАНСЬКИЙ УРЯД ПРОТИ БРИТАНСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ.

Іранський уряд звернувся офіційно до уряду Великої Британії з домаганням, щоб він відкликав з Тегерану секретара британської амбасади Чарлі Алаа Тротта, закидаючи йому встраяння в повстання південно-іранського племені. Подібні обвинувачення видвингено теж проти британського консула в Сфаган, як повідомляє московське радіо. Іранський уряд твердить, що згадані дипломати були вмішані в „конспірацію проти уряду“. Британський уряд ці обвинувачення заперечує.

АВІАЦІЯ БЕРЕ УЧАСТЬ В БОЯХ В ІРАНІ.

З Тегерану повідомляють, що вісім тисяч південно-іранських повстанців проломили урядовий оборонний фронт і здобули важливий комунікаційний вузол, місто Казарун в провінції Фарс. Урядова авіація бомбардувала там концентрацію повстанських військ і вже другий день атакує зайняті повстанцями міста Шіраз та Бандар Амір. Уряд вислав повстанцям ультимат. Провідник повстанців остерігає уряд перед репресіями за бомбардування, підчас яких мало згинуту багато повстанців.

АЙЗЕНГАВЕР ТВЕРДИТЬ, ЩО НІХТО НЕ БАЖАЄ ВІЙНИ.

Генерал Двайт Айзенгавер заявив на пресовій конференції в Шкоції, Англія, що по його думці ніхто в світі не бажает війни і жодна більша держава її легкодушно не почне. Генерал Айзенгавер заявив, що його поїздка до Європи мала виключно інспекційний характер та не мала жодної військово-політичної цілі.

АВСТРІЯ ПРОТЕСТУЄ.

Австрійський уряд задумує запротестувати в Москві проти засуду советським військовим трибуналом кількох австрійців на довголітні примусові роботи на Сибірі. Крім кількох австрійських соціалістичних провідників советський військовий трибунал засудив теж чимало австрійських робітників, яким закидувано посередню, чи безпосередню словну атаку на советську армію.

НОВА ФРАНЦУЗЬКА КОНСТИТУЦІЯ.

Французька Конституційна Асамблея відбуває наради над проєктом нової конституції, проти якої гостро виступає бувший президент Франції генерал де Голь. Ухвалено вже деякі статті, між іншими: порядок виборів та кількість членів в майбутньому французькому парламенті.

ЗНАЮТЬ КУДИ ЙДУТЬ.

В річницю його вибору на головнокомандуючого еспанськими військами генерал Франко виголосив в Бургос, Еспанія, дня 1-го жовтня промову, в якій м. ін. твердив, що тільки дві країни в світі знають куди йдуть: це Советський Союз і Еспанія. По думці Франка Советський Союз і Еспанія йдуть „в протилежних напрямках“, а всі інші країни йдуть „зиказком“. Франко твердив, що комуністичні атаки на Еспанію є атаками на майбутність західної Європи.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
Ha рік	\$7.00	One year	\$7.00
Ha рік	\$3.75	Six months	\$3.75
Ha рік	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Заграниці:			
Ha рік	\$10.00	One year	\$10.00
Ha рік	\$5.25	Six months	\$5.25
Ha рік	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з суботи (з англійською Частинкою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
Ha рік	\$2.50	One year	\$2.50
Ha рік	\$1.50	Six months	\$1.50

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЩО ДУМАЄТЕ ПРО „СВОБОДУ“?

Не тільки видавцям „Свободи“ і редакції, але всім нам цікаво й важко пізнати, яке є правдиве відношення нашого громадянства до „Свободи“. Ми, наприклад, знаємо, що читачі „Свободи“ назагал свідомі, жертволюбиві та патріотичні люди. Це легко довести і легко про це переконались, бо треба тільки слідити за тими, хто є на переді в народній праці й жертвенності. Яке є відношення тих людей до самої „Свободи“, це вже тяжче означити. Та ця пресова кампанія дасть нам цілком певно чимало матеріалу, з якого буде можна це пізнати.

При цьому хотіли б ми звернути увагу ще на одну важку обставину. Це правда, що „Свобода“ займає нині виїмкове становище як одиниць український, свободний, демократичний щоденник у світі. Проте ведучи цю кампанію, „Свобода“ бере під увагу головне це, що вона зробила в минулому. Вона вложила свій труд і свого духа в американсько-українську землю у такій великій мірі, що вже досить цього одного, щоб її пізнати її вартість.

„Свобода“ появилася в Америці як скромний двотижневик в такому часі, коли не було тут кому українську газету видавати, редагувати і складати, а що найгірше — читати. Не була б вона вдержалась і була б загинула вже в самих початках, коли б не були знайшлися тоді такі одиниці, що складали як „передплату“ на цю скромну газету, що виходила двічі в місяць, по \$10 чи \$5, а найменше \$1 місячно. Таке виходить з перших адміністративних записів „Свободи“. Серед загальної темноти, під криїною, що русофілією, мадаронством і царськими рублями пробивала собі тоді „Свобода“ шлях серед терня і колюч, маючи спершу кілька десятків читачів, довгий час тільки кілька сот, а доперва по довгих роках освідмлюючої праці кілька тисяч, а потім кілька десятків тисяч. Це давно, а як тепер?

Чужомовна преса в Америці знайшла тепер, як відомо, в такому положенні, що її з року на рік щораз менше. Вона підпадає, нидіє, зникає. Цей процес не може не відбиватись теж і на українській пресі. Інші етнічні групи в Америці мали змогу збільшати своїх читачів по першій світовій війні великим числом нових емігрантів, що сюди прибували, але такого не можна сказати про українців. Справа допильну нових українців представляється тепер ще гірше як бувало, що знов означає, що читачів українських газет ставати щораз менше, бо нові не прибувають, а старі постійно відходять від нас навіки. Та ми хотіли б, щоб вільне українське слово гомоніло тут якнайдовше! Ми так бажали б вдержати хоч тут вільну українську пресу! „Свобода“ була на американській землі впродовж 54 років скромною і невеликою трибуною, але такою, що не зважаючи на ті страшні колоди, які їй кидано під ноги в спокійних часах, а знов особливо важкі в часах воєн, завжди сміло й відважно боронила американських українців і чистоти українського імені та справедливості визвольних змагань українського народу. Чи не повинна вона тепер ту працю далі продовжувати?

Ідейно-програмовий хаос

Характер і закінчення другої джунали — найшла своє виявлення в останній теж генеральній чистці. Советський Союз програмового хаосу. Кажемо виразно характер війни і маємо на думці насамперед війну в ідеологічній площині та не виразний поділ воюючих таборів. Війна, як уже згадувало в попередніх двох статтях — „Два Нові Лади“ та „Злучені Держави Європи“ — поділила світ цілком виразно на два табори, демократичний і тоталітарний. В цьому останньому цілком логічно був і Советський Союз, що тільки в тягу війни припадок і тільки силою обставин опинився в демократичному таборі. Це власне призвело найбільше до хаосу в ідейно-програмовій площині. Підчас війни і демократичні держави і Сов. Росія у власному інтересі спільної оборони були готові зустрітись „в половині дороги“ і в цьому напрямку зроблено теж чимало практичних потягнень. Демократичні країни визнали тоталітарну Советську Росію за свого повноправного партнера, в советському режимі зачали дошукуватись насамперед позитивних прикмет, прижмурюючи око на негативні, та для скріплення боевої моральної сили советських рабів, відкрили широко свої гостинні двері для всіхляких советських тоталітарних впливів. Советський Союз зі свого боку на час війни начхав на „генеральну лінію“, формально розв'язав Комуністичний Інтернаціонал, вдарився в груди перед церквою, зняв вивіску диктатури прилетаріату, заступаючи її патріотичною „вітчизняною війною“, а „капіталістичного чорта“ призначено своїм союзником і приятелем. З обидвох боків почалась взаємна більше і менше шира опортуністично-угодова, чи, як тут кажуть, „ліберська“ політика, почалась взаємна прогулянка, підхліблення і припобовання, що теж дало цілком позитивний наслідок — перемогу над Німеччиною.

Положення цілком змінилось майже від першого дня перемоги і змінилось з ініціативи Советського Союзу. Після останнього гарматного стрілу большевики затрубили до відтороту з „половини дороги“, до якої ще не були дійшли, та до повороту на старі позиції „генеральної лінії“. Використовуючи загальне післявоєнне відпущення, Советський Союз добровільно і автоматично зайняв своє давнє тоталітарне місце, з якого його була виперла хвилю Німеччина та яке вкінці вона сама під ударами демократичної зброї опорожнила. Рівночасно з формальним і офіційним советським відворотом з „половини дороги“ почалась теж внутрішня провірка, що — як це всі здогадувались і предви-

самперед до демократичних ідей в соціальній площині. Вже підчас війни в Європі почали творитись всілякі „неонізми“, як неоніцизм, неоніцизм, неоніцизм і т. п., але все це було більше реакцією на кожноточасні обставини. Друга світова війна не видала ані нових пророків, ані нових апостолів. Практичну збройну боротьбу поставлено цілком оправдано на першому місці, а все інше якось наладнається. Тимчасом „воно“ з безсумнівної вини безкомпромісового і тоталітарного Советського Союзу не наладнається. В надії, що „якось наладнається“, демократії виказали колись теж максимум доброї волі у відношенні до тоталітарної Німеччини, але вислідом цього була — війна. Подібне повторюється й сьогодні у відношенні до Советського Союзу. „Тверда“ політика, яку веде Америка та яка натрапляє на всілякі перешкоди навіть внутрішнього порядку, не є навіть на половині така тверда, як Советського Союзу, вже з тої простої причини, що демократії зайшли і далі стоять на „половині дороги“, а Советський Союз ані на крок не хоче виступити зі своєї „генеральної лінії“ їм на зустріч. В демократичному таборі зараз основні питання: залишатись в половині дороги, йти далі, чи вертатись і собі на старі позиції? Думки поділені і тому теж хаос в ідейно-програмовій площині.

Тимчасом в Європі спостерігаємо інтересний розвиток, виявлення якого є останні вибори в Бельгії, Голандії, Франції, Італії і насамперед в Німеччині. В усіх цих країнах у виборах мали несподіваний успіх християнсько-демократичні партії і в Америці сьогодні говориться про „християнський соціалізм“ в Європі. Виявлення такого „християнського соціалізму“ спостерігаємо не тільки у виборах і не тільки в західно-європейських країнах, але справді в цілій Європі, а в країнах окупованих большевиками цей християнський соціалізм набирає навіть радикально-революційних форм, головні в Мадярищині, Польщі, Югославії, а до деякої міри теж в Україні. В наступній статті спробуємо подати аналіз цього „християнського соціалізму“ та виказати його практичні виявлення в поодиноких європейських країнах.

Володимир Гаврилюк.

Чистка письменників в Україні

(Надіслане до „Свободи“ з Франції).

В Советському Союзі не в останніх роках появились легко бути письменником і мати свій власний погляд на життя, розв'язувати по-своєму складні життєві проблеми і писати за своїм вибором, своєю власною мовою, такою, якою хочеш, характеристичною для кожного непересічного письменника. Там — виходить — кожний письменник чи поет, коли не хоче, щоб йому скоріше чи пізніше закінчили „дурни“ і „дурну“ балаканину. Та нерозуміння інтересу советської батьківщини — повинен обов'язково мати перед собою в кожний час творчого надихання — партійну програму, яка йому пригадає, що все, що він пише, „не може бути аполітичним“.

Найкращим доказом, що так воно є — може послужити теперішня чистка письменників, поетів і літературних критиків в цілому Советському Союзі, а вже зі спеціальним натиском проводиться вона в Україні.

В Україні почалась вона „на-в'язом“ Хрущова на пленумі ЦК КП(б)У на брак в пресі критики „ворожого буржуазно-націоналістичної ідеології“, яка пролізла в деякі книжки, журнали, газетні статті і т. п.

Вкоротці після цього відбулись в Києві доведені збори письменників, на яких обговорено „серйозні недостаті в ідеї та засміченість всілякими впливами. Це відноситься на-

творі, в яких висловлюється „погляд буржуазно-націоналістичний на історію українського народу, його культуру, як і взагалі інші — чужі советській ідеології“.

Відмітивши на зборах деякі досягнення теперішньої радянської літератури зразу висловлено думку, що в останніх роках появились твори деяких українських письменників ідейно ворожої тенденції теперішньої советської літератури.

Спеціально гострий критиці піддано видану Інститутом Літератури Академії Наук УРСР під редакцією С. Маслова і Е. Кирилюка „Нарис історії української літератури“. Редакторам закінчено, що вони навітлюють історію української літератури віддільно від класової боротьби і націоналістичного моменту, який представляють, як смотутий єдино національний потік, без внутрішніх ідейно-класових протиріч вважають рішальним в розвитку літературного процесу в Україні.

Проте, чи не рішальним за що так гостро осудили „Нариси“ було те, що в них „ігноруються факти рішального впливу на українську літературу прогресивних діячів і напрямків російської літератури, пром'являються російсько-українські літературні зв'язки і в той час перецінюється вплив західно-європейських літературних впливів“.

Відомого письменника Остапа Вишню, якого оце недавно визначено з якогось констаблора (запороженого туди ще після першої чистки) знов піддано гострій критиці. Тепер закінчено йому, що в деяких фейлетонах, які публікував він в газеті „Радянська Україна“ і ін. журналах — він перекручує советську дійсність, визнаючи тим, мовляв, навіть обурення читачів, (чи не тих, то цензорів з НКВД?) і скоюється „к обивательському зубокастелству“ та безідейності.

Що отже після такого осуду чекатиме його тепер?

Редакціям літературних журналів „Вітчизна“ (ред. Юрій Яновський), „Дніпро“ (ред. А. Малишко і С. Крижанівський), „Радянський Львів“ (ред. М. Бажан і П. Козланюк) „пригадали“ на зборах, які основні ідейні вимоги партії до літератури та критикували допущені ними до друку „творчі чужі духу советського народу, ворожі советській ідеології“.

Дивно стає, коли пригадати собі як то кілька місяців тому той сам Бажан виступав на конференції в Лондоні за позбавлення опіки УНРА „буржуазно націоналістичних елементів по таборах в Німеччині“ і викривав їхню „ворожу, націоналістичну діяльність проти Советського Союзу, а побувши тепер деякий час у Львові — як виявляється — перейняв сам ці націоналістич-



тур“. Дальшою причиною було те, що „затушовується різницю між реакційними і прогресивними течіями в українській літературі 19. століття і початку 20 ст., а це не що інше як відродження буржуазно-націоналістичної концепції історика Грушевського і його „школи“, і накінець те, що в „Нарисах є частинно шкідлива оцінка советської літератури“.

Отже книжка, в якій автори хотіли вірно навітлювати історію української літератури — в умовах советської дійсності мусить бути засуджена знищена.

Розправившись з „Нарисами“ приступлено з черги до критики поодиноких письменників, а радше їх творів. На перший вогонь попала до вість Л. Смілянського „Софія“, в якій протиставляються український народ і його культура „братньому російському народові і його культурі“. Авторів закінчено, що він у своїй книжці відроджує буржуазно-націоналістичні ідеї і концепції і в націоналістично-перекрученому відді зображує як минуле українського народу, так і советську дійсність — а це, тому, що писане так як хотів автор, а не так, як цього вимагає партія — є в Советському Союзі каргидне!

Оповіданням А. Кундзіга: „Українська хата“, і „Як його раз їхав по Україні“ — закінчено проповідання націоналістичної ограніченості і т.зв. націоналістичної самобутності, подібно, як і письменники В. Гердиченко в оповіданні: „Я шаслива Валентина“, і літературно-розвідним статтям Л. Коваленка й І. Пільгуна та „о черкам-споминам Р. Лазаревського“.

Всі вони — так говориться про них — ідеалізують далеке минуле, а советських людей наділяють згідно „патріархальної самобутності“ не питомими їм прикметами характеру.

Відомого письменника Остапа Вишню, якого оце недавно визначено з якогось констаблора (запороженого туди ще після першої чистки) знов піддано гострій критиці. Тепер закінчено йому, що в деяких фейлетонах, які публікував він в газеті „Радянська Україна“ і ін. журналах — він перекручує советську дійсність, визнаючи тим, мовляв, навіть обурення читачів, (чи не тих, то цензорів з НКВД?) і скоюється „к обивательському зубокастелству“ та безідейності.

Що отже після такого осуду чекатиме його тепер?

Редакціям літературних журналів „Вітчизна“ (ред. Юрій Яновський), „Дніпро“ (ред. А. Малишко і С. Крижанівський), „Радянський Львів“ (ред. М. Бажан і П. Козланюк) „пригадали“ на зборах, які основні ідейні вимоги партії до літератури та критикували допущені ними до друку „творчі чужі духу советського народу, ворожі советській ідеології“.

Дивно стає, коли пригадати собі як то кілька місяців тому той сам Бажан виступав на конференції в Лондоні за позбавлення опіки УНРА „буржуазно націоналістичних елементів по таборах в Німеччині“ і викривав їхню „ворожу, націоналістичну діяльність проти Советського Союзу, а побувши тепер деякий час у Львові — як виявляється — перейняв сам ці націоналістич-

ОЛ. ЛУГОВИЙ Права автора застерігається.

БУРЕВІЙ

Повість з часів Революції в Росії і Східній Україні в 3-х частинах.

(Другий том трилогії „ОГНЕМ І КРОВОЮ“).

ПЕРША ЧАСТИНА

56)

— Не злий, аж три Юрьівських хрестів одержав. Почав війну в 53 піхотному Волинському... Описля післали на три місяці в школу прапорщиків. Тепер в 55 Подільському служу! Підпоручником, чи яка біда!

— Певно ви й самі служили! Не, де, як на селянина, розбирається.

— Ну, шеб пак! — з відтинком гордості в голосі казав Кость. — У Турецьку війну в Адрианополі був; зо Скобелевим Туркестан для Росії завойовували. Чоловік бувалий! 13. Британського, царя Михайла Федоровича полку старший

міщик!

— Так, тільки я з селянами живу по сусідськи! Вони мене не кривдять, — я їх. І радо віддам селянам навіть три четвертини своєї землі, щоб влада лише такий запис перевела. Кость сумнівно хитав головою.

— Не переведе, — казав. — Ворона вороні ока ще не видобала! Хіба установиться наше, селянське право!... Без війни не обійдеться. Багачі не віддадуть своїх багатств добровільно!

— То й битимеся! Досить нам за Москву свої голови класти!

Розмови з Костем відбувались сливе що вчора. Старий виявляв неабияке розуміння того, що навколо діється. Павлоцький пояснював, чого Кость не розумів. Мала Маруся згорталася в клубок на колінах матері, діда, або й Павлоцького, мовчки слухала мало їй зрозумілої розмови.

наче казки. Часто на колінах і дарі видивилися, не знали що думати... Генерал їм пояснив: — Моя дружина й діти! А це, — до жінки, — мої господарі тимчасові!

Марія Олександрівна привітливо подала Костеві руку. Старий схилився до руки пані, — розумівся на звичай! Тоді подала руку його невістці. Та також схилилася до руки, то до Марії Олександрівни випрочалася.

— Жінки жінкам рук не цілкують!... — сказала. Селянка відступила, задивлена в Павлоцького, що лопотів наче в образ.

— Господи! — казала просидіти. — Навіть не думала, щоб такі гарні пані були на світі!... Біленькі, гарні, наче дівчинка дрібненька, а вже й диточок маєте!...

Чемно вихована Ольга чемненько забралася на лаву. Сіла, гейби доросла, цікаво поглядаючи на Марусю. Та схопила на ліжко трохи перестрашена. Пригорнулася до стіни,

наше казки. Часто на колінах і дарі видивилися, не знали що думати... Генерал їм пояснив: — Моя дружина й діти! А це, — до жінки, — мої господарі тимчасові!

Марія Олександрівна привітливо подала Костеві руку. Старий схилився до руки пані, — розумівся на звичай! Тоді подала руку його невістці. Та також схилилася до руки, то до Марії Олександрівни випрочалася.

— Жінки жінкам рук не цілкують!... — сказала. Селянка відступила, задивлена в Павлоцького, що лопотів наче в образ.

— Господи! — казала просидіти. — Навіть не думала, щоб такі гарні пані були на світі!... Біленькі, гарні, наче дівчинка дрібненька, а вже й диточок маєте!...

Чемно вихована Ольга чемненько забралася на лаву. Сіла, гейби доросла, цікаво поглядаючи на Марусю. Та схопила на ліжко трохи перестрашена. Пригорнулася до стіни,

наше казки. Часто на колінах і дарі видивилися, не знали що думати... Генерал їм пояснив: — Моя дружина й діти! А це, — до жінки, — мої господарі тимчасові!

Марія Олександрівна привітливо подала Костеві руку. Старий схилився до руки пані, — розумівся на звичай! Тоді подала руку його невістці. Та також схилилася до руки, то до Марії Олександрівни випрочалася.

— Жінки жінкам рук не цілкують!... — сказала. Селянка відступила, задивлена в Павлоцького, що лопотів наче в образ.

— Господи! — казала просидіти. — Навіть не думала, щоб такі гарні пані були на світі!... Біленькі, гарні, наче дівчинка дрібненька, а вже й диточок маєте!...

Чемно вихована Ольга чемненько забралася на лаву. Сіла, гейби доросла, цікаво поглядаючи на Марусю. Та схопила на ліжко трохи перестрашена. Пригорнулася до стіни,

наше казки. Часто на колінах і дарі видивилися, не знали що думати... Генерал їм пояснив: — Моя дружина й діти! А це, — до жінки, — мої господарі тимчасові!

Марія Олександрівна привітливо подала Костеві руку. Старий схилився до руки пані, — розумівся на звичай! Тоді подала руку його невістці. Та також схилилася до руки, то до Марії Олександрівни випрочалася.

— Жінки жінкам рук не цілкують!... — сказала. Селянка відступила, задивлена в Павлоцького, що лопотів наче в образ.

— Господи! — казала просидіти. — Навіть не думала, щоб такі гарні пані були на світі!... Біленькі, гарні, наче дівчинка дрібненька, а вже й диточок маєте!...

Чемно вихована Ольга чемненько забралася на лаву. Сіла, гейби доросла, цікаво поглядаючи на Марусю. Та схопила на ліжко трохи перестрашена. Пригорнулася до стіни,

Допоможіть вдержати і збільшити одинокий у світі український демократичний щоденник, що вже 54 років об'єднує американських українців при ідейній праці та з вільної американської землі голосить правду про Україну.
Місяць жовтень є місяцем добровільної доплати до передплати „Свободи“. Він дає Вам нагоду ділом оцінити працю „Свободи“ і доплатою чи жертвою виявити розуміння ваги рідної преси.

На руїнах Гірошіми

Точно 15 минут після осмі години, дня 6. серпня 1945 р. вибухла над містом Гірошіма, в Японії, американська атомової бомба. Що діялося в цій хвилині як і безпосередньо після у тому місті, описує з епічною точністю й безсторонністю Джан Герзі у журналі „Ди Нью Йоркер“ у випуску за вересень 1946, зібравши не лише оповідання свідків, які пережили цю небувалу в цілій історії людства хвилину, але теж і наслідки вибуху першої атомової бомби.

В описі найде читач перегляд страшної руїни, після вибуху, побільшеної ще пожежою дерев'яних будів і припливом моря, до якого недалеко вливалися ріки, що перепливали через Гірошіму. Найде там описи сцен, про які згадує хіба Бульвер-Літон у своїй повісті з часів вибуху Везувія під наг. „Останні дні Помпеї“: руїни будів, шпалтарів, церков, релігійних прибудов, поведінку звичайних людей, лікарів, японських духовників і католицьких монахів-езуїтів, свіжо повернутих християн як і давнього типу японців шінтоїстів; поведінку дітей в обличчя смерті родичів і поведінку батьків, що безпомічні шукають рятунку для своїх дітей. Побачите там сцену

атомової бомби. Під враженням цих оповідань вам кров стинається в жилах і ви чуєтеся безсилі, а що більше безборонні проти такого нещастя.

А чи є теж і ясні моменти в оцій небувалій трагедії, котра хіба може відзеркалитися у благальній молитві: „Від повітря, голоду і війни захорони нас Господи!“?

Отже є. Та їх не дається переповісти. Їх треба дослівно навести так, як вони описані в листі японського духовника до приятеля в Америці. Пише духовник Танімото між іншим так:

„Д-р І. Гіраїва, професор літератури в університеті Гірошіма, один із вірників моєї церкви, був притолочений внаслідок вибуху бомби під руїнами свого двоповерхового дому разом із своїм сином, студентом університету з Токіо. Оба вони були так пригнічені, що не могли рушитися ні на один цаль. Дім уже обіймала полум'я. Каже син: „Тату, ми вже не можемо нічого вдіяти, хіба присвятити останні хвилини нашого життя нашому краєві. Крикнім „Банзай!“ („Гурра!“) на честь нашого цесаря“. Батько послухав зазиву сина і разом крикнули вони „Банзай! Банзай! Банзай!“ У висліді, як переповідає професор Гіраїва, я почувся спокійним і духовно примиреним. Описав син нагло піднявся й почав робити підкоп. Це йому вдалося і він витягнув з свого батька зпід руїн і так оба врятувалися. Коли описав д-р Гіраїва переповідав ці переживання, він повторив: „Що за щастя, що ми проживали японцями. Це перший раз в історії, якого духа може людина набратися, коли я рішився вмерти за батьківщину!“

Про інший випадок згадує Танімото в переповіданні поведінки дівчат, які найшлися під руїнами будівської святині. У хвилині вибуху бомби придала їх огорожа. Вони не могли рушитися під таким тягарем, а до них продерся дим із горючих руїн. Одна з дівчат почала співати японський національний гимн, а інші хором повторили за нею і так спокійно мерли. Одна з дівчат врятувалася і в шпиталі сказала, що ці дівчата мали лише 13 літ життя. „Так, люди в Гірошімі вмирали спокійно, бо були переконані, що вони вмирають за цесаря“, — пише Танімото.

Варт прочитати ці слова. Не на те, щоб насміятися над наївністю людей, що в особі цесаря, бачили батьківщину, але на те, щоб зрозуміти силу ідеалізму в терпінні. Очевидно, що серед усіх народів є місце на планеті найвищих ідеалів, які вказують на вищість духовних справ понад матеріальними.

Деякі письменники мали на зборах настільки відваги, що хоч здавали собі справу з того, що жде їх згодом — виступили в обороні своїх власних творів і своєї гідності письменника-людини. Такими були письменники В. Гердиченко; гуморист Ю. Мокреєв (останнього закінчили квітету советської дійсності в його гумористичних оповіданнях).

Ці поодинокі виступи українських письменників — одного за всіх — доказують, що українські письменники, живучи і творючи в важких советських умовах — не признавали себе свого властивого завдання — бути не слугами партії, а духовними керівниками свого народу.

Після чистки письменників в Москві, Ленінграді, і вкінці найбільшій — в Києві — хіба кожний зможе собі сам ясно відповісти на питання — чи існує в Советському Союзі правдива свобода слова, не каране висловлювання власної думки, свобода преси і публікації і т. п.

Тзв. вільна творчість, яка існує на заході в рямцях певних мистецьких об'єднань чи літературних груп, але свободи вибраних — в Советському Союзі неможлива.

І якраз метою цієї чистки є між ін. і те, щоб тих письменників, які трохи познайомились зі „заходом“, і на яких вплинули західні ідеї — усунути з літературного життя, щоб своїми творами не впливали на зміну поглядів в пересічного, сірого советського громадянина, а інших письменників змусити до безоглядного підпорядкування себе директивам і наказам большевицької партії.



КАРТИНА, ЯКИХ ТЕПЕР В ЄВРОПІ ТАК БАГАТО! — Боса жінка, що спекла бохонець хліба в печі, викопаний у землі, дає по кускові трьом голодним дітям! Це в Греції, але може бути і в будь якій іншій країні, знищеній війною.

Допоможім українському студентству на чужині

До Українського Громадянства Америки й Канади!

„Комісія Допомоги Українському Студентству“, що як понадпартійна установа віддавна займається допомогою нашій високошкільній молоді, звертається до заокеанських братів з великим проханням матеріальною допомогою дати „Комісії“ змогу продовжувати успішно свою відповідальну працю серед теперішніх тяжких умов.

Наша „Комісія“ це єдина громадська установа, зложена з представників усіх українських високих шкіл, зокрема „Українського Вільного Університету“ в Мюнхені, „Українського Технічного - Господарського Інституту“ в Регенсбурзі й „Духовної Семінарії“ в Гіршбергу, найважливіших українських харитативних установ і зорганізованого українського студентства, що за згодою та під опікою Центрального Представництва Української Еміграції та в тісному порозумінні з проводом самої молоді опікується нашим студентством на чужині, приміщує його на українських і чужих високих школах, облекшує йому прожиток і студії уділюванням постійних стипендій та допомогою на шкільні оплати, приладдя до науки, ведення гуртожитків та інші потреби й дає про його духовний розвиток фаховими порадами та наглядом над успіхами в науці при допомозі своїх філій у Мюнхені, Регенсбурзі, Авсбурзі, Гановері й Тюбінгені та окремих 14 представництв у важливих високошкільних осередках.

Після війни потреби в допомозі від „Кодусу“ значно зросли й поширилися на ділянки, якими перше займалися й інші установи. Тепер уже поверх

2,700 українських студентів продовжує свої студії, а для 700—800, що ще знаходяться поза стінами високих шкіл, треба подбати про відповідне приміщення. Крім цього прибувають із 25-ти українських гімназій та з матуральних курсів нові лави нового нарібку, якому треба дати змогу студіювати. Уже тепер „Кодус“ уділяє постійно в самих тільки зайнятих західними аліянтами частинах Німеччини майже 300 місячних стипендій й покриває значний частині слухачів українських високих шкіл шкільні оплати, піддержуючи тимсамим наше високе шкільництво. Та це тільки початок допомогової акції й оскільки збільшення числа молоді та погіршенням матеріального стану студентства ставит перед нами нові вимоги, які можемо задовольнити тільки при допомозі нашої заокеанської еміграції, бо місцевими збірками не можна покрити значного запотребування, особливо для таких великих шкільних осередків як Мюнхен і Регенсбург, де молоді так само як і наша професура, живе без опіки УНР-РА на німецьких картках у дуже скрутному матеріальному стані.

Не менше потрібна теж до-

ГОРИГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частих
 знаменитого повістяря
 Уласа Самчука
 Сторін 194. — Ціна \$1.00.
 Замовлення разом з належністю
 слати до:
 „Svoboda“
 P. O. BOX 346
 JERSEY CITY 3, N. J.
 З Канади замовлення треба платити американською валютою.

BALL
 sponsored by
 Branch 1, Ukr. National Women's League of America, Inc.
 on Sunday, October 6, 1946 - 6 P. M.
 ST. GEORGE'S SCHOOL AUDITORIUM
 217 East 6th Street, New York, N. Y.
 JOSEPH KARPA'S ORCHESTRA
 The \$25. Cash Prize will be awarded to the winner at this affair. Admission 65 cents

помога і в інших країнах Європи, якою „Кодус“ повинен би так само опікуватися як і перед останньою війною.

Маємо надію, що наша заокеанська еміграція, що тільки розуміння виявила для загальних потреб нашої європейської еміграції, не зали-

шить без допомоги й нашу ви-сокошкільну молоді.
 За Центральну Управу „Комісії Допомоги Українському Студентству“ (КОДУС):
 Проф. інж. Роман Димінський, секретар; проф. д-р Зенон Кузеля, голова; інж. Євген Чайковський, касієр.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“

Прохаємо читачів „Свободи“, що змінюють свою адресу, виповнити оцей блякет, подаючи доконче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати його в листі з 10 ц. поштовими значками до адміністрації „Свободи“. 10 ц. треба доконче залучити на покриття вироблення нової металевої плити.

Ім'я й прізвище _____ Ч. від _____
 Стара адреса _____
 Нова адреса _____

КОЖНИЙ СВІДОМІЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІВСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОМИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

КОЖНА УКРАЇНКА повинна передплачувати „НАШЕ ЖИТТЯ“

місячний часопис присвячений справам українського організованого жіноцтва.
Видає СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
 передплата на рік: \$1.50 в Америці, \$2. в Канаді.
 Адреса: OUR LIFE, 866 North 7th Street, Philadelphia 23, Pa.

Появилася на американському книжковому ринку така книжка про Україну, на яку ми довго ждали, бо написав її визначний американський журналіст і письменник, а видав її одна з найстаріших і найбільш авторитетних видавничих компаній. А що важливіше в книжці подана правда про Україну, а здійснення визвольних змагань українського народу зв'язується з перемогою та тріумфом демократії. Отсею книжкою, що є повна віра в остаточну перемогу свободолюбних ідеалів українського народу, є:

The Ukraine: A Submerged Nation

by WILLIAM HENRY CHAMBERLIN,
 published by The Macmillan Company, New York.

Отсею книжка повинна знайти негайно теж і в домі американських українців. Написана вона в такій мистецькій, а рівночасної простій формі, що кожний прочитає її легко з великим зацікавленням. Надається вона якнайкраще на святочний дарунок нашим дітям і внукам, близьким чи дальшим знайомим, зокрема тим американцям, що ще мало знають про Україну, або але знають, начитавшись неправди про український нарід і його змагань, якої досі було так багато в Америці, та яка далі поширюється. Хай-же тепер кожний і кожна з нас стане до боротьби з тою неправдою поширюючи всюди правду, зокрема ту, що зібрана в отсій знаменитій книжці.

Замовлення на цю книжку враз з належністю в сумі \$1.75 належить слати на таку адресу:

СВОБОДА

P. O. Box 346 Jersey City, N. J.
 Замовлення з Канади треба платити американською валютою.
 С. О. Д. не приймаємо.

Чому ще нема у вас

такої цінної книжки про наше життя в Америці, яку повинні ми дати в руки молодого покоління, щоб знало, чим ми тут жили, якими ідеалами і мріями, і що з того осягнули, а що ще треба добувати?

А такою книжкою є:

ЮВІЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ

виданий з нагодою
 п'ятдесятилітнього ювілею У. Н. Союзу.
 Ціна за Альманах, що має понад 300 сторінок друку: \$2.50.
 Замовляйте, пишучи на таку адресу:

СВОБОДА

61-63 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.
 ЗАВВАГА: Хто замовить з Альманахом ще й Пропам'ятну Книжку У. Н. Союзу, дістане обидві книжки за \$3.00.
 Замовлення з Канади треба платити американською валютою.

ХОЧЕТЕ ПІЗНАТИ ДУШУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

найбільшого сина України, так читайте про його відношення до матері, сестри, діточок, чи взагалі — жінки. Тоді відчувте глибоку його тонку відчуженість людського горя, а з тим і його безмежну любов до горем пригнобленої й поневоленої України. Побачите, як і в чому проявляється чиста й благородна любов, спосібна на найбільшу посьвату. Такою любов'ю була оповита постать великого гена українського народу. Розповідає про це книжечка, яку написав

д-р Л. МИШУГА в. н.

ШЕВЧЕНКО І ЖІНКА

Ціна 50 центів.

Замовлення враз з належністю слати до:

„SVOBODA“

P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади треба платити тільки американською валютою

ПРАЦЯ ДЛЯ ЖІНОК І МУШИН — WANT ADS

Classified Department—BEGAN 4-0237—BYANT 9-0832.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ГАЗЕПЕРКИ, апартмент, одна кімната, спальня на місці, своя окрема кімната, добра платня. Телефонуйте: Union 5-4907

ВИНДОКЛІНЕР
До красивого Парк Ерлен Готелю
Добра платня.
Годоситесь у головного інженера.
115 East 51st Street, N. Y. C.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

**ПЛЕЙТЕРІВ ПОМІЧНИКІВ
ТРЕЙД ПОМІЧНИКІВ
ПАЛШЕРІВ І БУФЕРІВ**
Добра платня, досить обертальні.
HOEGGER INC.
859 Communipaw Avenue,
Jersey City, N. J.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

ЗВІТ

ЗІ ЖЕРТВ, НАДІСЛАНИХ ДО З. У. А. Д. КОМІТЕТУ.
(За місяць липень 1946)

Боголо (Блек Рак), Н. П. Бр. св. Ів. Хрестителя \$207.50. Збірку перевели по хатах М. Завіський, Н. Гнатик, П. Березюк і Г. Грицькован. Зложили: Бр. св. І. Хрест. \$25; по \$10: С. Лозинський, І. Потоцький; по \$5: С. Лещинський, О. І. Жук, М. Кураш, П. Созр, П. Березюк, Г. Потманік, І. Грицькован, В. Лабуда, С. Васула, Г. Скоробала, І. Вах; М. Барна \$4; по \$3: Н. Гнатик, М. Костецький, М. Березюк, І. Маласт, А. Мазак; по \$2: П. Цар, С. Брицький, А. Бростко, С. Геряк, П. Пятак, П. Буряк, В. Березюк, І. Пятак, М. Пятак, А. Слюток, А. Гробоцький, І. Швец, Ф. Щенанський, Т. Осадчук, М. Новак, В. Гаврус, Ф. Мудровський, В. Ужигун, М. Завіський, М. Бирва, С. Вернівський, А. Оліяр, М. Шуль, А. Шафран, М. Шафран, М. Гаврус, М. Беніко, М. Маласт, С. Завіський, В. Видиш, Г. Видиш; А. Ковальчук \$150; по \$1: М. Риланік, Ф. Каштанюк, Г. Коренківський, М. Брицький, І. Котелен, М. Милан, М. Лещинський, А. Лещинський, М. Лещинський, А. Лещинський, С. Ваврів, П. Ружило, І. Палгут, Е. Волниш, П. Василюк, М. Юра, П. Джигун, П. Коколюс, О. Риланік, І. Гробоцький, М. Маласт, М. Лукаш, Ю. Андрю, І. Юрчак, М. Бирва.

Арнольд, Па. І. Лобур \$2.
Бетлгеєм, Па. Укр. Допом. Комітет з забави на скитальців і спровадження сиріт з Європи \$88.
Вунсакет, Р. Ай. Злучені орг. при правот. громаді св. Мих. \$66.60. Збірка на сироти з нагоди весілля С. і К. Вецаль. Жертували: С. Вецаль \$15; Н. Вецаль \$5; по \$2: Н. Джаман, І. Маленчук, Е. Джаман, Д. Хрупаляк; по \$1: М. Кузів, О. Чагарин, С. Сідлар, П. Гебровський, М. Колернюк, А. Джаман, В. Бурак, В. Липський, Р. Хава, А. Гладий, Е. Мостецький, В. Кушнір, В. Дідунь, А. Королівський, К. Корнєвський, М. Литвиненко, А. Бурняк, В. Кушнір, І. Гуцал, К. Липка, Д. Шевич, В. Гайлей, І. Ганлей, І. Кокневський, І. Телер.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ КАЗКИ

В книжарні "Свобода" можна ще дістати по знижених цінах такі народні казки:
ПОПОВИЧ ЯСАТ. ПРАВДА ТА НЕПРАВДА. з 9-ма малюнками Ю. Магальського 10 ц.
ЛЕТОЧНИЙ КОРАБЕЛЬ. з 5 малюнками Ю. Магальського 10 ц.
ПОСАННЯ ДЕНЬ ВАСИЛИ ПАНОВИЧА з малюнками Ю. Магальського 10 ц.
ГАЛИЦЬКІ АНЕКДОТИ (Гумористичні оповідання) 10 ц.
ЯК ВАН СОБІДИ ШУКАВ оповідання І. Франка 15 ц.
ПРИГОДИ НАЙМОЛОДШОГО БРАТА 15 ц.
І. НЕ РОДИЛИСЯ КРАСНИМ, АЛЕ ШАСНИМ. 2 БРАТ ІЗ МІСЦЕМ, СЕБІ ВІ ЗВІДАЛИ І ПЕРЕКРАПА Олена 20 ц.
РИСЬ-МАТИ. БРАТ І СЕСТРА ЛІСІ з 8 малюнками Ю. Магальського 20 ц.
ЦАРІВНА ЖАБА з 5 малюнками Ю. Магальського 20 ц.
Усі ці гарні оповідання разом тільки \$1.00.

Замовлення раз з належністю слати до:
"СВОБОДА"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

З Казками належить платити тільки американською валютою.

М. Коцюба, П. Гудз; дрібними \$11.60.
Бронкс, Н. П. На сироти І. Заяць \$5, С. Поручинський \$3, О. Бучковський \$2, С. Гірни \$1.
Ньюарк, Н. Дж. Б. Гулька \$5.
Боголо, Н. П. Т. Новосядли \$5.
Філадельфія, Па. С. Мільян \$10. Е. Затонський \$1.
Ютика, Н. П. По \$5: М. Баківський, Н. Ремізовська.
Шамокін, Па. Маркет Нейшонал Банк \$25.
Асторія, Л. Ай. Укр. Дем. Клуб на сироти \$100.
Нью Йорк, Н. П. По \$10: П. Тарновський, Ф. Швец; по \$5: М. Нагій, Т. Гнат; М. Рогіарський \$1.
Акрон, О. Г. Мончак \$10.
Шікаго, Іл. Т. Манцінський \$5.

Степлетон, Н. П. Укр. прав. церква \$92. З коляди \$57.50, з ювілею \$34.50.
Менвіл, Р. А. Укр. Допом. Ком. на сироти \$500. (Було прогол. в "Свободі" 7/23/46).
Пітсбург, Па. Укр. Народна Поміч (Мих. Узік, гол.; Гр. Шабатура, секр.) \$1,027.07. Жертували по \$100: Гр. Шабатура, Леон Явний; по \$50: Мих. Узік, Петро Канай, І. Слободзян, Кат. Буган, обоє; Велер, Ст. Шабатура; по \$25: о. Е. Королівський, О. Іванчик, Малевич, родина Червий, В. Шабатура, С. Засадний, П. Шпікула, С. Кріль, М. Крука, ал. М. Гурон, Т. Котула, А. Зивотко, по \$10: А. Юга, П. Макар, Г. Саган, В. Кульчицький, Ю. Войтович, Г. Козак, О. Гупан, М. Ковальчик, обоє; Романкевичі, Т. Фарботник, Я. Фабах, С. Гумелович; обоє; Пограчичі \$7; І. Савчин \$5.07; по \$5: С. Гульць, Л. Шморган, Т. Д. Гмайтер, обоє; Мінсінгер, І. Котула, М. Нелик, С. Слабі, Н. Котула, І. Котула, І. Паркер, Н. Петрунь, М. Стакевич, В. Березницький, К. Хандога, М. Дудкевич; по \$2: Федик, С. Михалюк, Г. Гнатиниш, І. Паринський, П. Янковський, М. Футрик, С. Акменік, Г. Мішкоський, Кудло; по \$1: Р. Бенсон, Е. Калінська.

Мікіз Ракс, Па. Укр. греко кат. церква св. І. Хрест. \$10.
Амстердам, Н. П. Сестр. Неп. Зачаття П. Д. Марії на сироти \$100.
Пасейк, Н. Дж. Укр. правосл. церква Возн. св. Духа \$254.44. Жертували по \$10: Д. Фарканік, П. Мікула, Бакуменко, Буката, А. Ференц; по \$5: Яциноба, Березівська, Нестор, обоє; Колян; І. Романчук \$3; по \$1: М. Шевтич, І. Лодин, Кей, І. Левницький, М. Кост, Скоро

Богатий, І. Наконечний, М. Лодин, Мігайлюк, Івасків, І. Дольницький, В. Табачук, Перевізник, І. Робак, Дімієн, Станчак, Тібен, Ворух, Дж. Дімієн, С. Прошович, Глемон, Голутяк, Р. Гіба, М. Буц, Давидович, Мулик, Зевіцька, Г. Терпко, А. Кнап, Майк, Г. Данис, Мельник, Чован, Ференц, Чупак, Федорчук, Павлів, Коваль, С. Зевіцька, Мікула, Макар, Скоробогата, Комар, Е. Хома, Табачук, Марушан, І. Бунго, М. Галик, А. Давидович, В. Молодович, Прошович, Тинг, І. Прошович, С. Кошак, Майк, А. Кочан, Роздільський, М. Чарко, М. Качур, Кузьма, Погричук, А. Станчук, К. Кмеч, Федорів, М. Будз, Хасховська, Лодин, Тібен, Лодиниш, С. Волнарчук, Ладська, Березівська, В. Гук, А. Деніс, Сосонка, Улан, Роздільська, М. Романчук, Е. Романчук. (Пислав о. Василь Буката, парох).

Паритон, М. І. Ярема, член ська вкладка, \$5.
Монреал, Канада. П. Редчук \$1.
Боголо, Н. П. Шудлик \$4; по \$2: П. Коколюс, Н. Н.; по \$1: С. Рудий, А. Погаль, Т. Палінський.

Гейстінгс он Гудсон, Н. П. По \$5: П. Савастюк, К. Вдовин, Н. Антошкін.
Арнольд, Па. Укр. Клуб Горожан (чл. вкладка) \$10, І. Федан (чл. вкл.) \$5.
Фрідом, Па. Від. з УНП \$5.
Кемтен, Н. Дж. М. Кол з забави при церкві \$50.
Бейон, Н. Дж. з віча на скитальців \$275. (Жертводавці було прогол. в "Свободі").

Ньюарк, Н. Дж. Тов. Едністи \$100. Члени зложили \$38.75, з похорону пок. М. Тинецького \$24, з каси ухвалили \$37.25.
Нескегронінг, Па. С. Клецько \$1.
Вруйлін, Н. П. По \$10: М. Дікий, М. Чансен; П. Коваль \$5.
Шікаго, Іл. Жін. Тов. ім. Княгині Ольги (чл. вкл.) \$10.
Дітройт, Мш. К. Ярема \$1.
Маганой Ситі, Па. П. Котис \$5.

Нью Йорк, Н. П. М. Корей ский \$1. — Укр. Запом. Тов. \$213. (З каси на спровадження одної сироти \$200, на скитальців \$13). — Від. 194 УНС \$52.
Жертували: Т. Пітулос з родиною \$10; по \$5: М. Марків, В. Мінко, А. Драган, Н. Ремез;

Богатий, І. Наконечний, М. Лодин, Мігайлюк, Івасків, І. Дольницький, В. Табачук, Перевізник, І. Робак, Дімієн, Станчак, Тібен, Ворух, Дж. Дімієн, С. Прошович, Глемон, Голутяк, Р. Гіба, М. Буц, Давидович, Мулик, Зевіцька, Г. Терпко, А. Кнап, Майк, Г. Данис, Мельник, Чован, Ференц, Чупак, Федорчук, Павлів, Коваль, С. Зевіцька, Мікула, Макар, Скоробогата, Комар, Е. Хома, Табачук, Марушан, І. Бунго, М. Галик, А. Давидович, В. Молодович, Прошович, Тинг, І. Прошович, С. Кошак, Майк, А. Кочан, Роздільський, М. Чарко, М. Качур, Кузьма, Погричук, А. Станчук, К. Кмеч, Федорів, М. Будз, Хасховська, Лодин, Тібен, Лодиниш, С. Волнарчук, Ладська, Березівська, В. Гук, А. Деніс, Сосонка, Улан, Роздільська, М. Романчук, Е. Романчук. (Пислав о. Василь Буката, парох).

Е. Боріас \$3; по \$2: А. Ладяк, І. Івашків, В. Ромаш, К. Нілків, С. Осарчук, Н. Лесюк, І. Пойчовський; по \$1: С. Гнатиниш, Р. Личков, Н. Деніс, Т. Коначос, Е. Кіта. — А. Сегута \$15; І. Служарі на сироти \$10; А. Медвідь \$5; по \$1: С. Змийняк, М. Хархалис.
Шікаго, Іл. По \$5: М. Бур дяк, А. Іванішин, А. Кіос; Н. Ніколішин \$1.
Бурга, Н. К. В. Наконечний \$5.
Джерзі Ситі, Н. Дж. Бр. св. Арх. Мих., від. 157 Пров. \$5.
Бунтон, Н. Дж. І. Кіба \$1.
Лакана, Н. П. А. Крупницький \$1.
Сентралі, Па. Укр. кат. гро мада Пр. Діви Марії (Фр. Касеневич, секр.) \$183.
Шікаго, Іл. Союз Укр. Аме рики, від. 36, \$100.
Бронкс, Н. П. Г. Бакумен ко \$2.
Кемден, Н. Дж. П. Мазепа \$1.
Брістол, Конн. Я. Прохниць кий \$20.

Елістон, М. Н. Буянович \$12.
Квіленд, О. Я. Паула \$1.
Бікс-Бері, Па. Сестр. Неп. Зачаття П. Д. М. від. 282 \$25.
Жертували по \$5: М. Лесків, П. Герман; К. Лукаш \$4; по \$2: Г. Кобловська, М. Фрунд, Д. Герман, А. Слосар; по \$1: С. Яцишин, М. Іванів, І. Надільний.
Маганой Ситі, Па. І. Непи вода \$2.
Вестфілд, Масс. М. Шостак \$1.
Акрон, О. Укр. Амер. Доп. Ком., чл. вкл. \$10. — А. Зепко \$100. (На скитальців збірано з нагоди 25-літнього ювілею подружжя Мих. і Марії Петруха і Мих. Філас, Акрон. О. Сніс жертводавців прогол. в "Свободі").

В. Орендж, Н. Дж. І. Кміт з нагоди уродин \$21. Кміт в домі Б. Байовського \$38. Жертували по \$10: Іл. Кміт, К. Лучка (з Нью Йорку); по \$5: М. Байовський, Ковалівський; по \$2: обоє В. Мартин, обоє А. Гузар, А. Кучинський, Е. Кравчук.
Маганой Ситі, Па. П. Котис \$36.
Асторія, Л. Ай. А. Залевсь ка \$2; Бр. св. О. Ник. від. 5 УНС, чл. вкл. \$10.
Е. Орендж, Н. Дж. Білоган Аптика \$50. (На сироти \$40, членська вкладка \$10).

Портленд, Орег. Тов. ім. Ів. Франка, від. 92 УНС, \$90. Жертували по \$10: Г. Пелех, П. Евонюк; по \$5: о. П. Дж. Дулі, Д. Басараба, В. Басараба, В. Загурський, О. Федух, Ст. Паланюк, Ф. Евонюк, Маличук; по \$3: М. Дутчук, І. Елков; по \$2: П. Федора, І. Басараба, М. Басараба, В. Логос, І. Ангелюк, І. Наменюк, У. Басараба, Г. Енгелгартсон, С. Олеско, М. Бе

НОТИ

З цих творів Книгарня "Свобода" має ще по кілька або кільканадцять примірників, тому хто скорше замовить, той зможе ще їх дістати.

НОТИ НА ФОРТЕПІАН

1) Дача в снігах стоїла 2) Ой за горами, фортепіанові соля (дуже легкі), зібран М. Едльман \$35.
П. Ніжинський: Закувала та сива зозуля, фортепіанове соля \$50.
М. Дісенко: Засиділа козацький, марш зовсере "Чорноморці" \$50.
С. Моношук: Козак (Стоїть над водою), фортеп. соля \$75.
В. Заремба: Сиди на сніжній, вейр біленький, три медальї української пісні \$75.
Прелюдія В. Барініського (5 композицій) \$70.
Українські марші (ч. 20) зібран Е. Турула \$75.
В. Зенарський: Українська шумка, фортеп. соля \$50.
Українські танці (ч. 22) зібран Е. Турула \$125.
Українські танці (ч. 23) зібран Е. Турула \$125.
В. Барініський: Українські народні пісні на фортепії, зі словами \$100.

МУЗИЧНІ ТВОРИ

Українські пісні на один голос в супроводі фортепіана. Містить 43 різні пісні різних композиторів, зібран Е. Турула \$150.
Українські пісні й думи на один голос в супроводі фортепіана. Містить 14 різних українських пісень і дум різних композиторів, зібран Е. Турула \$70.

Замовлення разом з належністю слати до:

"СВОБОДА"
81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ТАРЗАН, ч. 1459. Наслідування в гіпноітичній стані.



Гіпноітизуючим поглядом і з магичними словами на устах Зондо пробував обмотати сітими малпо-чоловіка.



Та впертий Тарзан не піддався. Він лише хитро вдавав, що він загіпноітизований.



Тоді Зондо прийшла до голови божевільна думка. "Входи дівчину, сильний чоловіче!"



....підкинь її високо вгору і злови її, як вона буде падати! Наче в оголошненні Тарзан кинувся в напрямі Діани.

Порт Джервіс, Н. П. А. Сі валі по \$10: П. Мельничук, К. Семенюк, Г. Назаричук, В. Кушак, А. Гладий; по \$5: П. Гладий, С. Маларський, Г. Стефанішин, Р. Ніньовська, В. Матчук, П. Барула, Н. Середюк, М. Осеніцький, Т. Залірки, Т. Ніньовський, І. Хабару, П. Лукенс, решта меншими жертвами.
Провіденс, Р. Ай. Укр. прав. церква св. Івана \$123. Жертували: Г. Личка \$20; по \$10: д-р І. Мохнацький, О. Рекрут, П. Накопінський, Д. Рекрут, А. Лекс, Р. Хоптовий; по \$5: П. Канасевич, І. Желехівський, М. Желехівський, О. Андрієць, Рекрут, Л. Гумлак, Л. Москалик; по \$2: Т. Рой, І. Лаба, Ф. Накопінський, П. Вербіньский.

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ПОШУКУЮТЬ

ПОШУКУЮТЬ ДМИТРА ЧЕМЕРИНА СІМКОГО, мабуть живе в Боголо; вийшов із Золочева 1921 року. Пошукує його, стрічний брат ІВАН МУРИН. По адресу проху писати: **СТЕПАН БОДНАРЧУК** 1368 — 3rd Ave. New York 21, N. Y.

П. Т., Боголо, Н. П. — Так було в телеграмі. Щодо предсідника віча та депо інше буде справлене в дописі, що вже надійшло.

Р. Л., Бабилюн, Л. Ай. — Відпис листа одержали. Але так є, що ми мусимо мати в редакції оригінал. Усе, що поміщуємо в рубриці "Що пишуть?" є відписом з оригінальних листів. Як хто пересілає відпис, то повинен прислати і оригінал, який по віренню звертаємо.

Н. С., Мінеаполіс, Мінн. — Дякуємо за одержані фотографічні знімки з скитальщини, що Ви їх нам надіслали.

П. Т., Боголо, Н. П. — Так було в телеграмі. Щодо предсідника віча та депо інше буде справлене в дописі, що вже надійшло.

Р. Л., Бабилюн, Л. Ай. — Відпис листа одержали. Але так є, що ми мусимо мати в редакції оригінал. Усе, що поміщуємо в рубриці "Що пишуть?" є відписом з оригінальних листів. Як хто пересілає відпис, то повинен прислати і оригінал, який по віренню звертаємо.

Н. С., Мінеаполіс, Мінн. — Дякуємо за одержані фотографічні знімки з скитальщини, що Ви їх нам надіслали.

П. Т., Боголо, Н. П. — Так було в телеграмі. Щодо предсідника віча та депо інше буде справлене в дописі, що вже надійшло.

Р. Л., Бабилюн, Л. Ай. — Відпис листа одержали. Але так є, що ми мусимо мати в редакції оригінал. Усе, що поміщуємо в рубриці "Що пишуть?" є відписом з оригінальних листів. Як хто пересілає відпис, то повинен прислати і оригінал, який по віренню звертаємо.

Н. С., Мінеаполіс, Мінн. — Дякуємо за одержані фотографічні знімки з скитальщини, що Ви їх нам надіслали.

П. Т., Боголо, Н. П. — Так було в телеграмі. Щодо предсідника віча та депо інше буде справлене в дописі, що вже надійшло.

Р. Л., Бабилюн, Л. Ай. — Відпис листа одержали. Але так є, що ми мусимо мати в редакції оригінал. Усе, що поміщуємо в рубриці "Що пишуть?" є відписом з оригінальних листів. Як хто пересілає відпис, то повинен прислати і оригінал, який по віренню звертаємо.

Н. С., Мінеаполіс, Мінн. — Дякуємо за одержані фотографічні знімки з скитальщини, що Ви їх нам надіслали.

П. Т., Боголо, Н. П. — Так було в телеграмі. Щодо предсідника віча та депо інше буде справлене в дописі, що вже надійшло.

Р. Л., Бабилюн, Л. Ай. — Відпис листа одержали. Але так є, що ми мусимо мати в редакції оригінал. Усе, що поміщуємо в рубриці "Що пишуть?" є відписом з оригінальних листів. Як хто пересілає відпис, то повинен прислати і оригінал, який по віренню звертаємо.

Н. С., Мінеаполіс, Мінн. — Дякуємо за одержані фотографічні знімки з скитальщини, що Ви їх нам надіслали.

П. Т., Боголо, Н. П. — Так було в телеграмі. Щодо предсідника віча та депо інше буде справлене в дописі, що вже надійшло.

Р. Л., Бабилюн, Л. Ай. — Відпис листа одержали. Але так є, що ми мусимо мати в редакції оригінал. Усе, що поміщуємо в рубриці "Що пишуть?" є відписом з оригінальних листів. Як хто пересілає відпис, то повинен прислати і оригінал, який по віренню звертаємо.

Н. С., Мінеаполіс, Мінн. — Дякуємо за одержані фотографічні знімки з скитальщини, що Ви їх нам надіслали.

П. Т., Боголо, Н. П. — Так було в телеграмі. Щодо предсідника віча та депо інше буде справлене в дописі, що вже надійшло.

Р. Л., Бабилюн, Л. Ай. — Відпис листа одержали. Але так є, що ми мусимо мати в редакції оригінал. Усе, що поміщуємо в рубриці "Що пишуть?" є відписом з оригінальних листів. Як хто пересілає відпис, то повинен прислати і оригінал, який по віренню звертаємо.

Н. С., Мінеаполіс, Мінн. — Дякуємо за одержані фотографічні знімки з скитальщини, що Ви їх нам надіслали.

П. Т., Боголо, Н. П. — Так було в телеграмі. Щодо предсідника віча та депо інше буде справлене в дописі, що вже надійшло.

Р. Л., Бабилюн, Л. Ай. — Відпис листа одержали. Але так є, що ми мусимо мати в редакції оригінал. Усе, що поміщуємо в рубриці "Що пишуть?" є відписом з оригінальних листів. Як хто пересілає відпис, то повинен прислати і оригінал, який по віренню звертаємо.

Порт Джервіс, Н. П. А. Сі валі по \$10: П. Мельничук, К. Семенюк, Г. Назаричук, В. Кушак, А. Гладий; по \$5: П. Гладий, С. Маларський, Г. Стефанішин, Р. Ніньовська, В. Матчук, П. Барула, Н. Середюк, М. Осеніцький, Т. Залірки, Т. Ніньовський, І. Хабару, П. Лукенс, решта меншими жертвами.
Провіденс, Р. Ай. Укр. прав. церква св. Івана \$123. Жертували: Г. Личка \$20; по \$10: д-р І. Мохнацький, О. Рекрут, П. Накопінський, Д. Рекрут, А. Лекс, Р. Хоптовий; по \$5: П. Канасевич, І. Желехівський, М. Желехівський, О. Андрієць, Рекрут, Л. Гумлак, Л. Москалик; по \$2: Т. Рой, І. Лаба, Ф. Накопінський, П. Вербіньский.

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ПОШУКУЮТЬ

ПОШУКУЮТЬ ДМИТРА ЧЕМЕРИНА СІМКОГО, мабуть живе в Боголо; вийшов із Золочева 1921 року. Пошукує його, стрічний брат ІВАН МУРИН. По адресу проху писати: **СТЕПАН БОДНАРЧУК** 1368 — 3rd Ave. New York 21, N. Y.

П. Т., Боголо, Н. П. — Так було в телеграмі. Щодо предсідника віча та депо інше буде справлене в дописі, що вже надійшло.

Р. Л., Бабилюн, Л. Ай. — Відпис листа одержали. Але так є, що ми мусимо мати в редакції оригінал. Усе, що поміщуємо в рубриці "Що пишуть?" є відписом з оригінальних листів. Як хто пересілає відпис, то повинен прислати і оригінал, який по віренню звертаємо.

Н. С., Мінеаполіс, Мінн. — Дякуємо за одержані фотографічні знімки з скитальщини, що Ви їх нам надіслали.

П. Т., Боголо, Н. П. — Так було в телеграмі. Щодо предсідника віча та депо інше буде справлене в дописі, що вже надійшло.

Р. Л., Бабилюн, Л. Ай. — Відпис листа одержали. Але так є, що ми мусимо мати в редакції оригінал. Усе, що поміщуємо в рубриці "Що пишуть?" є відписом з оригінальних листів. Як хто пересілає відпис, то повинен прислати і оригінал, який по віренню звертаємо.

Н. С., Мінеаполіс, Мінн. — Дякуємо за одержані фотографічні знімки з скитальщини, що Ви їх нам надіслали.

П. Т., Боголо, Н. П. — Так було в телеграмі. Щодо предсідника віча та депо інше буде справлене в дописі, що вже надійшло.